

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้ เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม เกิดขึ้นโดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึกอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากผู้เรียนเองหรือจากครูผู้สอน อันเป็นปัจจัยให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สามารถพัฒนาตนและส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าของสังคมและประเทศชาติ สามารถปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสมในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างปกติสุข ซึ่งกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพมิได้เป็นเพียงการเรียนการสอนวิชาความรู้ตามตำราหรือหนังสือแบบเรียน หรือในโรงเรียนเท่านั้น แต่กระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพนั้นเป็นการเรียนรู้ร่วมกันของทุกฝ่ายในสังคม สามารถเกิดขึ้นในทุกเวลา ทุกสถานที่ และเกิดขึ้นได้กับทุกเพศ ทุกวัย โดยตลอดชีวิต ดังที่ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับพุทธศักราช 2550 มีบทบัญญัติที่แสดงให้เห็นถึงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาทุกฝ่ายไว้ในส่วนที่ 4 มาตรา 80 (4) ว่ารัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านสังคม การสาธารณสุข การศึกษา และวัฒนธรรมที่ส่งเสริมและสนับสนุนการกระจายเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน องค์กรทางศาสนา และเอกชน จัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนามาตรฐานคุณภาพ การศึกษาให้เท่าเทียมและสอดคล้องกับแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ โดยมีแนวดำเนินการที่สนองนโยบายดังกล่าวในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2542 : 2-5) ในมาตรา 24 ซึ่งกล่าวไว้ว่าการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชน ทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

มาตรา 24 ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2542 : 10) แสดงให้เห็นว่า บุคคลผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาทุกฝ่าย ทั้งทางสถานศึกษา ศาสนา ชุมชน และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ปกครองนักเรียนควรเข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อการศึกษา โดยให้การสนับสนุนและร่วมมือกับทางโรงเรียนในการส่งเสริมการเรียนของนักเรียนด้วย เพราะผลสำเร็จของการเรียนการสอนไม่ได้ขึ้นอยู่กับโรงเรียนเท่านั้น จำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครอง ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งสำคัญ (ไพฑูริย์ สินลาร์ตัน. 2549 : 30 - 90) ฉะนั้นโรงเรียนจึงจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากชุมชน

และสังคม ซึ่งโรงเรียนจะตั้งอยู่ได้ก็ด้วยความร่วมมือสนับสนุนจากประชาชน ดังที่ นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์ (2550 : 20) ได้กล่าวไว้ พอสรุปได้ว่าโรงเรียนเป็นสังคมหน่วยหนึ่งของสังคมใหญ่ มีหน้าที่ให้ความรู้ ส่งเสริมพัฒนาสมาชิกที่ดี มีประสิทธิภาพ และได้รับความไว้วางใจจากผู้ปกครอง ให้บุตร ธิดาเข้ามาศึกษาหาความรู้ เพราะฉะนั้นผู้ปกครองจึงควรที่จะทราบและเข้าใจและให้ความร่วมมือสนับสนุนทั้งทางด้านกำลังเงิน กำลังกาย และกำลังปัญญาเพื่อความเจริญก้าวหน้าของโรงเรียนอันจะช่วยให้ การศึกษาของบุตรหลานก้าวหน้าและมีคุณภาพ มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

ด้วยความสำคัญของผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาดังกล่าวมาแล้วนั้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551 : 2-3) จึงได้กำหนดระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานว่าด้วยเครือข่ายผู้ปกครอง พุทธศักราช 2551 ขึ้นเพื่อให้การบริหารและการจัดการเกี่ยวข้องกับเครือข่ายผู้ปกครองเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 นอกจากนี้ยังได้กำหนดแนวทางในการดำเนินงานเครือข่ายผู้ปกครองเพื่อเป็นหลักการสำหรับสถานศึกษาทุกแห่ง ใช้ในการบริหารจัดการร่วมกับผู้ปกครอง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) การดำเนินงานสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบ้านและสถานศึกษา 2) เพื่อให้พ่อแม่ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาพฤติกรรมผู้เรียน 3) เพื่อให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ และแนวคิดระหว่างผู้ปกครอง ครู และนักเรียนในสถานศึกษา 4) เพื่อเป็นการจัดกิจกรรมต่างเพื่อเป็นความรู้ เป็นประสบการณ์ สามารถช่วยเหลือ ตนเองได้ ดำรงไว้ ซึ่งวัฒนธรรมประเพณี และละเว็นอบายมุขทั้งปวง กับเพื่อส่งเสริมความสามัคคีช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน และ 5) เพื่อให้มีการติดต่อสื่อสารกับพ่อแม่ ผู้ปกครองอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ โดยกำหนดบทบาทและหน้าที่ของเครือข่ายผู้ปกครอง ไว้ว่าเครือข่ายผู้ปกครองมีบทบาทและหน้าที่ในการร่วมสนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษา ด้านการพัฒนาการเรียนรู้และพฤติกรรมของนักเรียน โดยความเห็นชอบจากผู้บริหารสถานศึกษา ร่วมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูและผู้ปกครอง สนับสนุนการพัฒนาการเรียนการสอนของสถานศึกษา เสนอข้อคิด ข้อเสนอแนะในการพัฒนาที่จะเป็นประโยชน์แก่นักเรียนและสถานศึกษาร่วมกับสถานศึกษาจัดให้มีการประชุมระหว่างคณะกรรมการกับผู้ปกครองตามความเหมาะสมอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง สรุปและรายงานผลการดำเนินงานของคณะกรรมการอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

การพัฒนาองค์กรให้มีคุณภาพนั้น บุคลากรทุกคนต้องพัฒนาและปรับปรุงงานอย่างต่อเนื่องโดยใช้ “วงจรเดมมิง” (Deming cycle) 4 ขั้นตอน คือ 1) การวางแผน (Plan) 2) การลงมือปฏิบัติ (Do) 3) การตรวจสอบประเมินผล (Check) และ 4) การลงมือแก้ไขป้องกันหรือการสร้างมาตรฐานการทำงาน (Action) โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิง เริ่มจากการวางแผน (P) หรือ

ตั้งเป้าหมายที่เป็นรูปธรรมชัดเจน (ตามกำลังความสามารถที่มีอยู่) จากนั้นจึงลงมือปฏิบัติ (Do) ทำตามแผนที่วางไว้แล้วจึง ตรวจสอบประเมินผล (Check) ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นว่าเป็นไปตามแผนหรือไม่ หรือทำได้ตามเป้าหมายหรือไม่ และตามด้วยการสร้างมาตรฐานการทำงาน (Action) คือ ถ้าผลลัพธ์ที่ได้เป็นไปตามเป้าหมายก็กำหนดเป็นมาตรฐานการทำงาน และหาวิธีปรับปรุงให้ดีขึ้นต่อไป แต่ถ้าผลลัพธ์ต่ำกว่าเป้าหมายก็ต้องทำการแก้ไขปรับปรุงโดยการเข้าสู่วงจรคุณภาพของเดมมิ่งต่อไปเรื่อยๆ ด้วยการวางแผนใหม่ หรือกำหนดเป้าหมายใหม่ลงมือทำตามแผน ประเมิน และแก้ไขปรับปรุง ก็ทำเช่นนี้เรื่อยๆ เป็นวัฏจักรจาก P ไป D ไป C ไป A อย่างต่อเนื่องเรื่อยไปแบบไม่รู้จบ และวิฑูรย์ สิมะโชคดี (2543 : บทนำ) ยังกล่าวว่า วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง ใช้ประโยชน์อย่างยิ่งทั้งเพื่อการแก้ปัญหาในงานและเพื่อการปรับปรุงงานให้ดีขึ้น ซึ่งที่ผ่านมานั้นในสถานศึกษานั้นได้มีการนำแนวคิด "วงจรเดมมิ่ง" (Deming cycle) มาใช้กันอย่างแพร่หลายและประสบความสำเร็จ เดมมิ่ง (Deming, 1950 : 4-15) เช่นเดียวกับผลการศึกษาของ ชนิทร์ แสงแก้ว (2546 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานตามมาตรฐานโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2541 ด้วยวัฏจักรคุณภาพของเดมมิ่งในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี พบว่า ระดับการบริหารงานตามมาตรฐานโรงเรียน ด้วยวัฏจักรคุณภาพของเดมมิ่ง ทั้งในภาพรวมและจำแนกแต่ละขนาดอยู่ในระดับมาก ส่วนงานวิจัยของสุภาวดี เหลี้ยวเจริญ (2548 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาการปฏิบัติงานตามแผนงานวิชาการโดยใช้วงจรเดมมิ่ง ด้วยการนิเทศแบบเพื่อนร่วมพัฒนาวิชาชีพ ของครูฝ่ายวิชาการ โรงเรียนอัสสัมชัญกรุงเทพมหานคร พบว่า ครูฝ่ายวิชาการมีความสามารถในการปฏิบัติงานตามแผนงานวิชาการโดยใช้วงจรเดมมิ่งทุกขั้นตอนอยู่ในระดับดี เหมาะสมกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในยุคปฏิรูปการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของทิพรัตน์ จันทนา (2552 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงบประมาณโดยใช้วัฏจักรคุณภาพของเดมมิ่งในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 2 พบว่า การบริหารงบประมาณโดยใช้วัฏจักรคุณภาพของเดมมิ่งในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ในภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก จากแนวคิดกระบวนการ PDCA และผลการวิจัย พบว่า กระบวนการ PDCA นั้น เป็นกระบวนการทำงานที่ช่วยให้เกิดประสิทธิภาพและคุณภาพในการปฏิบัติงานในสถานศึกษาซึ่งถ้าสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานเครือข่ายผู้ปกครองในโรงเรียนจะช่วยให้เครือข่ายผู้ปกครองในโรงเรียนจะมีคุณภาพและประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 (2554 : 8-15) เป็นหน่วยงานที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นหน่วยงานต้นสังกัดของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน

เครือข่ายผู้ปกครองนักเรียนไว้ในกลยุทธ์การพัฒนาการศึกษาระดับเขตพื้นที่ไว้ เป็นสำคัญ คือ “พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา ตามแนวทางการกระจายอำนาจทางการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล และเน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนและความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา” โดยมีการจัดกิจกรรมการประชุมพัฒนาคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองปีการศึกษาละ 1 ครั้ง ส่วนในการดำเนินงานเครือข่ายผู้ปกครองในรายละเอียดที่ต้องดำเนินงานนั้นเขตพื้นที่การศึกษาได้มอบหมายให้โรงเรียนเป็นผู้ดำเนินการตามระเบียบของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเมื่อพิจารณาตามระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานว่าด้วยเครือข่ายผู้ปกครอง พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานในลักษณะของกฎระเบียบและวิธีปฏิบัติมากกว่าที่จะเป็นแนวทางในการดำเนินงานในเชิงกระบวนการบริหาร

ดังนั้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 จึงได้กำหนดนโยบายการจัดการศึกษา วิจัยทัศน ทัศนกิจ เป้าประสงค์ ที่มุ่งเน้นกระบวนการพัฒนาการศึกษาโดยมุ่งส่งเสริมการมีส่วนร่วมจาก ทุกภาค แต่อย่างไรก็ตามในปัจจุบันนี้การกำหนดแนวทางการดำเนินงานเครือข่ายผู้ปกครองนั้นมีเพียงระเบียบและแนวปฏิบัติจากหน่วยงานต้นสังกัดในระดับบังคับบัญชาเท่านั้น ยังไม่มีแนวทางการดำเนินงานผู้ปกครองเครือข่ายสำหรับหน่วยงานระดับปฏิบัติ ซึ่งหมายถึง เครือข่ายผู้ปกครองในระดับโรงเรียน ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานเครือข่ายผู้ปกครองในโรงเรียน จะช่วยให้โรงเรียนมีเป้าหมาย และทิศทางในการดำเนินงานเครือข่ายผู้ปกครองได้อย่างชัดเจน จะช่วยให้เครือข่ายผู้ปกครองในโรงเรียนมีความเข้มแข็ง มีการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเครือข่ายผู้ปกครอง ยังไม่มีงานวิจัยใดที่ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานเครือข่ายผู้ปกครอง ทำให้เครือข่ายผู้ปกครองในโรงเรียนขาดแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษร ผู้วิจัยเห็นว่ามีคามจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องศึกษาถึงแนวทางการดำเนินงานเครือข่ายผู้ปกครองในโรงเรียน ที่มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้เพื่อเป็นทิศทางในการดำเนินงานของเครือข่ายผู้ปกครองในโรงเรียน อันจะส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแนวทางการดำเนินงานเครือข่ายผู้ปกครองในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
2. เพื่อศึกษาความเหมาะสมของแนวทางการดำเนินงานเครือข่ายผู้ปกครองในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

3. เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานเครือข่ายผู้ปกครองในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ความสำคัญของการวิจัย

ผลของการวิจัยจะเป็นแนวทางที่เหมาะสมและเป็นไปได้ในการดำเนินงานเครือข่ายผู้ปกครองในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ขอบเขตของการวิจัย

1. หน่วยในการศึกษา

หน่วยที่ใช้ในการศึกษานี้ ได้แก่ โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 29 โรงเรียน

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ประชากร ประกอบด้วย

2.1.1 ขั้นพัฒนาแนวทางการดำเนินงานเครือข่ายผู้ปกครองในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ผู้วิจัยกำหนดให้มีคุณสมบัติ ดังนี้ เป็นผู้มีประสบการณ์ในการดำเนินเครือข่ายผู้ปกครองในโรงเรียน ประกอบด้วย 3 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้บริหารการศึกษาระดับเขตพื้นที่การศึกษา กลุ่มผู้อำนวยการโรงเรียน และกลุ่มประธานคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ต้นสังกัดยอมรับว่ามีผลการดำเนินงานเครือข่ายผู้ปกครองประสบผลสำเร็จ

2.1.2 ขั้นศึกษาความเหมาะสมของแนวทางการดำเนินงานเครือข่ายผู้ปกครองในโรงเรียนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ ที่ผู้วิจัยกำหนดคุณสมบัติ ดังนี้ เป็นผู้บริหารโรงเรียนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่จบการศึกษาระดับปริญญาโท หรือสูงกว่า และมีประสบการณ์ในการบริหารไม่ต่ำกว่า 5 ปี

2.1.3 ขั้นศึกษาความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานเครือข่ายผู้ปกครองในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประกอบด้วย

2.1.3.1 ผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 29 โรงเรียน โรงเรียนละ 5 คน รวม 145 คน

2.1.3.2 ครูผู้รับผิดชอบการดำเนินงานเครือข่ายโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 29 โรงเรียน โรงเรียนละ 1 คน รวม 29 คน

2.1.3.3 คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 29 โรงเรียน โรงเรียนละ 12 คน รวม 348 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย

2.2.1 ขั้นพัฒนาแนวทางการดำเนินงานเครือข่ายผู้ปกครองในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 11 คน ประกอบด้วย ผู้บริหาร การศึกษาระดับเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 1 คน ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 5 คน และประธาน คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ต้นสังกัดยอมรับว่ามีผลการดำเนินงาน เครือข่ายผู้ปกครองประสบผลสำเร็จ จำนวน 5 คน

2.2.2 ขั้นศึกษาความเหมาะสมของแนวทางการดำเนินงานเครือข่ายผู้ปกครอง ในโรงเรียนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 20 คน

2.2.3 ขั้นศึกษาความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานเครือข่ายผู้ปกครอง ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา รวมทั้งสิ้น 261 คน ประกอบด้วย

2.2.3.1 ผู้บริหารโรงเรียน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างโดยไม่อาศัยความน่าจะเป็น (Non probability sampling) ด้วยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2543 : 84) โรงเรียนละ 1 คน รวม 29 คน

2.2.3.2 ครูผู้รับผิดชอบการดำเนินงานเครือข่ายโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างโดยไม่อาศัยความน่าจะเป็น (Non probability sampling) ด้วยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2543 : 84) โรงเรียนละ 1 คน รวม 29 คน

2.2.3.3 คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 29 โรงเรียน ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยเปิดตารางเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) (ยูกท ไกรวรรณ. 2545 : 104) ได้กลุ่มตัวอย่างตามตาราง 182 คน แต่เพื่อสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลในแต่ละโรงเรียน ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนละ 7 คน ได้กลุ่มตัวอย่างที่เก็บรวบรวมจริง จำนวน 203 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 แนวทางการดำเนินงานเครือข่ายผู้ปกครองในโรงเรียน

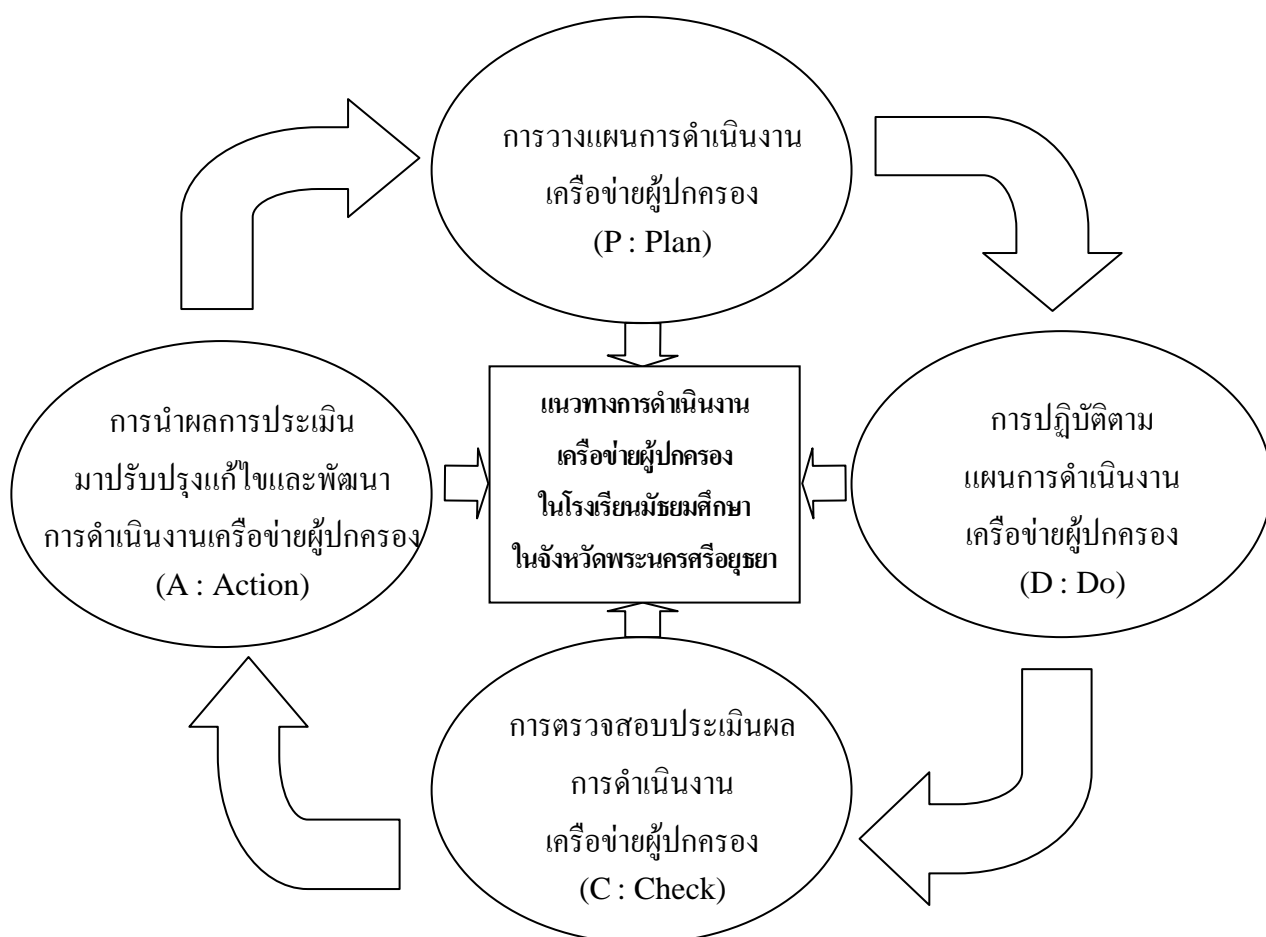
3.2 ความเหมาะสมของแนวทางการดำเนินงานเครือข่ายผู้ปกครองในโรงเรียน

3.3 ความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานเครือข่ายผู้ปกครองในโรงเรียน

4. กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานเครือข่ายผู้ปกครองในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มาจากการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับเครือข่ายของ นักวิชาการ ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานว่าด้วยเครือข่ายผู้ปกครอง

พุทธศักราช 2551 (2551 : 2-3) แนวคิดกระบวนการ PDCA ของเอ็ดวาร์ด เดมมิ่ง (Edward Deming, 1950 : 20) รวมทั้งแผนปฏิบัติราชการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 (2555 : 1-162) ด้วยการสังเคราะห์และบูรณาการ สรุปเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย ได้ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

เครือข่ายผู้ปกครอง หมายถึง กลุ่มผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียนที่รวมกลุ่มกันเพื่อร่วมมือกับโรงเรียนในการประกอบกิจกรรมด้านการพัฒนาการเรียนรู้และพฤติกรรมของนักเรียน

แนวทางการดำเนินงานเครือข่ายผู้ปกครองในโรงเรียน หมายถึง ผลการวิเคราะห์เนื้อหาจากการศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานเครือข่ายผู้ปกครองในโรงเรียน ตามกรอบแนวคิดการบริหารงานด้วยกระบวนการ

PDCA แบ่งเป็น 4 ขั้น คือ ขั้นการวางแผนการดำเนินงานเครือข่ายผู้ปกครอง ขั้นการปฏิบัติตามแผนการดำเนินงานเครือข่ายผู้ปกครอง ขั้นการตรวจสอบประเมินผลการดำเนินงานเครือข่ายผู้ปกครอง และขั้นการนำผลการประเมิน มาปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการดำเนินงานเครือข่ายผู้ปกครอง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาเป็นแนวทางการดำเนินงานเครือข่ายผู้ปกครองในโรงเรียนที่มีความเหมาะสมและเป็นไปได้

โรงเรียนมัธยมศึกษา หมายถึง สถานศึกษาที่เปิดทำการสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3

ผู้ทรงคุณวุฒิ หมายถึง ผู้ที่มีประสบการณ์ในการดำเนินเครือข่ายผู้ปกครองในโรงเรียน ประกอบด้วย 3 กลุ่มคือ ผู้บริหารการศึกษาระดับเขตพื้นที่การศึกษา ผู้อำนวยการโรงเรียน และประธานคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองในโรงเรียนที่ต้นสังกัดยอมรับว่ามีผลการดำเนินงานเครือข่ายผู้ปกครองในโรงเรียนประสบผลสำเร็จ

ผู้เชี่ยวชาญ หมายถึง ผู้บริหารโรงเรียนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาที่จบการศึกษาระดับปริญญาโท หรือสูงกว่า และมีประสบการณ์ในการบริหารไม่ต่ำกว่า 5 ปี

ผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานเครือข่ายผู้ปกครองในโรงเรียน หมายถึง ผู้ที่ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานเครือข่ายผู้ปกครองในโรงเรียน ประกอบด้วย

1. ผู้บริหารโรงเรียนซึ่งรวมถึง ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียนหรือครูผู้ปฏิบัติหน้าที่รองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการ กลุ่มบริหารบุคคล กลุ่มบริหารงบประมาณ และกลุ่มบริหารทั่วไป

2. ครูผู้รับผิดชอบโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

3. คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ความเหมาะสมของแนวทางการดำเนินงานเครือข่ายผู้ปกครองในโรงเรียน หมายถึง ค่าคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของผู้เชี่ยวชาญ เรื่อง ความเหมาะสมของแนวทางการดำเนินงานเครือข่ายผู้ปกครองในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานเครือข่ายผู้ปกครองในโรงเรียน หมายถึง ค่าคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของผู้เกี่ยวข้อง เรื่อง ความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานเครือข่ายผู้ปกครองในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลการวิจัยจะเป็นแนวทางในการดำเนินงานเครือข่ายผู้ปกครองในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

2. ผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์สำหรับผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารโรงเรียน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเครือข่ายผู้ปกครองในโรงเรียน ในการส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานเครือข่ายผู้ปกครองในโรงเรียน

3. ผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ในเชิงวิชาการ สำหรับผู้ที่สนใจในการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานเครือข่ายผู้ปกครอง นำไปเป็นแนวทางในการศึกษาพัฒนาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น